

KARTA KURSU

Nazwa	ETYKA POLSKA XX WIEKU
Nazwa w j. ang.	<i>Polish ethics of the 20th century</i>

Koordynator	dr hab. Dariusz Adamczyk, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Dariusz Adamczyk, prof. UKEN
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia):

Zdobycie przez studenta w rozszerzonym zakresie wiedzy z zakresu etyki polskiej XX wieku, zaznajomienie słuchaczy w sposób pogłębiony z koncepcjami etycznymi tego okresu w Polsce. Wskazanie głównych założeń filozoficznych, twierdzeń, syntez i wniosków etycznych czołowych przedstawicieli etyki tego okresu. Prezentacja poszczególnych zagadnień etycznych ujęta jest z uwzględnieniem zmieniającego się kontekstu kulturowo-społecznego w Polsce XX wieku.

Warunki wstępne:

Wiedza	Wiedza nabyta na wcześniejszych kursach.
Umiejętności	Podstawowe umiejętności analizy i interpretacji tekstów.
Kursy	Historia etyki I, Historia etyki II.

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. W rozszerzonym zakresie zna najważniejsze pojęcia etyczne z etyki polskiej XX wieku	K_W01; K_W02
	W02. Zna główne idee myślicieli, którzy mieli znaczący wpływ na rozwój etyki polskiej XX wieku i przedstawia je w sposób pogłębiony.	K_W01; K_W02
	W03. Ma pogłębioną wiedzę na temat etyki polskiej XX wieku – nurty, kierunki, terminologia, dylematy.	K_W02; K_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu etyki polskiej XX wieku, posługiwać się w sposób twórczy i krytyczny właściwymi metodami interpretacji tekstów etycznych.	K_U01; K_U02
	U02 – Potrafi twórczo, jasno i przejrzyście przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię.	K_U02; K_U04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Dostrzega w sposób pogłębiony wartość etyki polskiej XX wieku w budowaniu cywilizacji i kultury.	K_K01
	K02. Potrafi wydobyć wartościowe idee z etyki polskiej XX wieku i zaktualizować je w formie odpowiedniej do czasu, w którym żyje (XXI wieku). Kształtuje w sposób pogłębiony własną niezależność w myśleniu i sądach, świadom konsekwencji społecznych swoich działań; otwarty na dyskusję z osobami prezentującymi odmienne poglądy, dopuszcza możliwość zmiany własnego stanowiska.	K_K02

studia stacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	30										

studia niestacjonarne

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	20										

Opis metod prowadzenia zajęć – studia stacjonarne:

Wykład z elementami dyskusji - wprowadzający w główne nurty i zagadnienia historii etyki; przedstawienie wybranych koncepcji głównych reprezentantów.
 Analiza i interpretacja tekstów źródłowych
 Dyskusja wykorzystująca krytyczne zasady argumentacji

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład z elementami dyskusji - wprowadzający w główne nurty i zagadnienia historii etyki; przedstawienie wybranych koncepcji głównych reprezentantów.
 Analiza i interpretacja tekstów źródłowych
 Dyskusja wykorzystująca krytyczne zasady argumentacji

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia stacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Obserwacja studenta
W01							X	X			X		
W02							X	X			X		
W03							X	X			X		
U01								X			X		
U02								X			X		
K01								X			X		
K02								X			X		
...													

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Obserwacja studenta
W01							X	X			X		
W02							X	X			X		
W03							X	X			X		
U01								X			X		
U02								X			X		
K01								X			X		
K02								X			X		
...													

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Na ocenę składa się: - udział w dyskusji; obserwacja studenta, referat – prezentacja multimedialna - zdanie egzaminu ustnego z całości materiału omówionego na wykładzie, podczas konwersatorium i zawartego w literaturze podstawowej.
----------------	---

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Na ocenę składa się: - udział w dyskusji; obserwacja studenta, referat – prezentacja multimedialna - zdanie egzaminu ustnego z całości materiału omówionego na wykładzie, podczas konwersatorium i zawartego w literaturze podstawowej.
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

Etyka polska XX wieku – wprowadzenie historyczno-społeczno-kulturowe
 Etyka analityczna i intuicjonizm (nawiązanie do szkoły lwowsko-warszawskiej - K. Twardowski w duchu postpozytywistycznym, nawiązanie do intuicjonizmu F. Brentana i G.E. Moore’a (W. Tatarkiewicz, T. Kotarbiński, T. Czeżowski)
 Etyka polska XX wieku – materialistyczne poglądy
 Marksizm a moralność
 Etyka opisowa i metaetyka (M. Ossowska)
 Krakowska szkoła etyczna (doświadczenie wartości - R. Ingarden, W. Stróżewski, M. Gołaszewska).
 Etyka wartości (H. Elzenberg)
 Lubelska szkoła etyczna KUL (J. Woroniecki, J. Kalinowski, M.A. Krąpiec, K. Wojtyła, T. Styczeń, T. Ślipko).
 Katolicka etyka wychowawcza (Woroniecki)
 Filozofia i etyka dialogu (relacja ja-ty – Tischner)
 Etyka normatywna - czy zastąpienie jej przez indywidualne, twórcze, pluralistyczne, indywidualne sumienie (moralność ponowoczesna - Z. Bauman).
 Etyka egzystencjalistyczna
 Etyka fenomenologiczna (Wojtyła, Tischner)
 Personalizm (neotomizm: Wojtyła-Jan Paweł II)
 Etyka seksualności, małżeństwa i rodziny (Wojtyła-Jan Paweł II)
 Myśl etyczno-społeczna Wojtyły-Jana Pawła II
 Bioetyka (A. Muszala, P. Kieniewicz).

Wykaz literatury podstawowej:

J. Woroniecki, Katolicka etyka wychowawcza, t. 1–3, Kraków 1948;
 Jan Paweł II, Encyklika Veritatis splendor, Rzym 1993;
 K. Wojtyła, Miłość i odpowiedzialność. Studium etyczne, Kraków 1962;
 Ślipko T., *Historia etyki w zarysie*, Kraków 2010.
Katechizm Kościoła katolickiego, Poznań 2001. (zwłaszcza cz. III: Życie w Chrystusie – KKK 1691-2557).

Wykaz literatury uzupełniającej:

Bourke V.J., *Historia etyki*, przeł. A. Białek, Toruń 1994.
 Macintyre A., *Krótką historią etyki*, tłum. A. Mordarski, Kęty 2004.
 J.A. Oesterle, Etyka, Warszawa 1965;
 M. Ossowska, Podstawy nauki o moralności, Warszawa 1966;
 M. Ossowska, Normy moralne. Próba systematyzacji, Warszawa 1970;
 G.E. Moore, Etyka, Warszawa 1980;
 R.B. Brandt, Etyka. Zagadnienia etyki normatywnej i metaetyki, Warszawa 1996.
 M. Schlick, Zagadnienie etyki, Warszawa 1960;
W kręgu dobra i zła. Wybrane teksty z etyki współczesnej od Hegla do Levinasa, oprac. E. Podrez, Warszawa 1994.
 Cz. Znamierowski, Zasady i kierunki etyki, Warszawa 1957;
 Adamczyk D., *Będziesz miłował... Obowiązki wobec człowieka*, Kraków 2024.
 Adamczyk D., *Biblijny traktat o grzechu*, Szczecin 2012.
 Adamczyk D., Kaleta-Witusiak M., Skowron A., *Fenomen ludzkiego cierpienia. Ujęcie filozoficzne, psychopedagogiczne i teologiczne*, Kraków 2021.
 Adamczyk D., Krysiak A., Skowron A., *Sens – Samoświadomość – Szczęście. Przyczynek do realizacji życiowego sukcesu*, Kraków 2019.
 Adamczyk D., *Ku pełni człowieczeństwa. Pedagogiczno-religijne przesłanie encyklik Jana Pawła II*, Radom 2016.

Adamczyk D., Sytnik-Czetwertyński J., *Fenomen pokoju*, Kraków 2023.
Fenomen sumienia, red. D. Adamczyk, Kielce 2012.
 Fromm E., *Wolność – problem psychologiczny?* w: *Ucieczka od wolności*, Warszawa 2008.
 Galarowicz J., *Na ścieżkach prawdy. Wprowadzenie do filozofii*, Kraków 1992.
 Styczeń T., Merecki J., *ABC etyki*, Lublin 2010.
 Tyburski W., Wachowiak A., Wiśniewski R., *Historia filozofii i etyki do współczesności. Źródła i komentarze*, Toruń 2002.
 Zuziak W., *Nurty etyki. Od starożytności do nowożytności*, Kraków 2018.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – **studia stacjonarne** :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	18
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	30
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – **studia niestacjonarne** :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	18
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	20
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	40
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4